

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМ ОПОДАТКУВАННЯ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ

Корж Ю.В., Терещенко Л.В., Добарина Д.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Фармацевтичний сектор сфери охорони здоров'я є стратегічно важливою як для забезпечення населення лікарськими засобами, так і для наповнення державного бюджету через податкові надходження. Особливості функціонування аптечних закладів багато в чому залежать від обраної системи оподаткування, що впливає на фінансові результати діяльності, рівень цін на лікарські засоби та конкурентоспроможність підприємств. В умовах війни та економічної кризи держава має забезпечити баланс між фіскальними надходженнями та стимулюванням розвитку підприємств малого і середнього бізнесу, зокрема аптечних закладів. Польща є прикладом держави з усталеною податковою системою, яка водночас підтримує інноваційні галузі та забезпечує прозору систему адміністрування податків. Порівняння систем оподаткування дозволяє виявити сильні сторони та ризики, що можуть бути враховані в українських реаліях.

Мета роботи. Проведення порівняльного аналізу систем оподаткування аптечних закладів в Україні та Польщі для визначення їхніх ключових особливостей, переваг і недоліків.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали міжнародно-правові документи, нормативно-правові акти України, наукові статті Використано методи: синтезу, узагальнення та систематизації, порівняльний. тощо.

Результати. Визначено, що у Польщі спрощена система оподаткування не застосовується для аптек, тоді як в Україні аптеки малого бізнесу можуть працювати на єдиному податку (2, 3 група) (табл. 1.)

В Україні ставка ПДВ на лікарські засоби становить 7%, а в Польщі – 8%. Проте ставка на інші товари в Польщі становить 23%, що вище ніж в Україні (20%). У Польщі працівники сплачують частину податків самостійно, але медичне страхування забезпечується за рахунок соціальних внесків, тоді як в Україні воно включене у ЄСВ

Таблиця 1

Результати аналізу систем оподаткування аптечних закладів в Україні та Польщі

Показник	Україна	Польща
Податок на прибуток	18% для аптек на загальній системі	19% (основна ставка) або 9% для малого бізнесу з доходом до 2 млн євро
Єдиний податок (спрощена система)	5% від доходу (без ПДВ) або 3% (з ПДВ) для 3 групи	Не застосовується (для аптек діє тільки загальна система оподаткування)
ПДВ на лікарські засоби	7% для готових ЛЗ; 20% на інші товари аптечного асортименту	8% для ЛЗ та медичних виробів; 23% для інших товарів
Соціальні внески	22% від фонду оплати праці	19,52% (пенсійний фонд), 9% на медичне страхування
ПДФО	18% від заробітної плати працівників	Сплачується працівником, ставка залежить від прогресивної шкали: 12% або 32%
Військовий збір	5 % від заробітної плати; 1 % від доходу (III група)	Відсутній

Податок на доходи фізичних осіб (PIT, польською: Podatek dochodowy od osób fizycznych) є одним із основних податків у Польщі, який стягується з доходів резидентів країни та певних категорій нерезидентів. Цей податок охоплює різні види доходів, включаючи заробітну плату, доходи від підприємницької діяльності, капіталу та інші. Польський податковий режим є прогресивним: ставки податку зростають зі збільшенням доходу. На 2023 р. діють такі основні ставки: 17% для доходів до 120 000 PLN на рік, 32% для доходів понад 120 000 PLN на рік.

Висновки. Результати проведеного порівняльного аналізу демонструють, що обидві системи оподаткування мають свої переваги та виклики. Українська система дозволяє невеликим аптечним закладам оптимізувати податкове навантаження за рахунок спрощеної системи. Польська модель відзначається більш прозорими правилами та підтримкою інновацій, що сприяє сталому розвитку фармацевтичного сектору, але супроводжується високими соціальними внесками та значними обов'язками для підприємців.